

Організація автономного навчання припускає, що викладач має спеціальні знання й уміння, знає, який рівень автономності з урахуванням його особистих умінь, досвіду посилює йому самому; пізнавальні й емоційні характеристики студентів, їхні уміння й ставлення до автономного навчання; розуміє принципи, які лежать в основі теорії автономності навчання, та особливості їх реалізації в практиці викладання; вміє скеровувати роботу колективу студентів, кожен з яких бере активну участь в ухваленні рішень; використовує різні види та прийоми роботи, різні навчальні матеріали; спостерігає за досягненням кожного студента й допомагає йому формувати особистий стиль навчання; підтримує в студентів почуття успіху й бажання вчитися.

Успішному опануванню іноземної мови сприяє виконання таких умов:

1) підхід до навчання як процесу здобуття знань; 2) створення в ході навчання ситуацій, які ставлять студента перед потребою самостійно вибрати, що і як сказати; 3) виділення студентів в кожний окремий момент навчального процесу потрібного йому часу; 4) опора на педагогіку співробітництва.

На сучасному етапі в практиці навчання іноземної мови у вищому навчальному закладі застосовують різні моделі педагогічної взаємодії викладача і студента, вибір яких залежить від того, як вирішується суперечність між внутрішньою незалежністю студента і одночасною його зовнішньою залежністю від викладача. Отже, можна виділити такі моделі педагогічної взаємодії:

Авторитарна, суб'єктно-об'єктна (S – O)

Особистісно зорієнтована, суб'єктно-об'єктна (S – S)

Індивідуально орієнтована, об'єктно-суб'єктна безпосередня (O – S) і опосередкована (O – S)

Самоорієнтуюча, суб'єктна (S)

Таким чином, відповідно до моделей педагогічної взаємодії в їхньому зв'язку з особливостями виявлення автономності студента, можемо виділити такі види автономії: обмежену, напівавтономію, частково обмежену і повну. Остання найпосплідовніше реалізується в самоорієнтовній моделі педагогічної взаємодії. Віддаючи належне автономії учіння, відзначимо, що доцільною є система навчання змішаного характеру.

УДК 378.126:61

ПРО ПОЛІПШЕННЯ БАЗОВОГО РІВНЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ І МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА.

Золотоус М.М.

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Педагогічна практика колективів кафедр щоденно ставить викладачів перед необхідністю вирішення низки методичних питань, пов'язаних з підготовкою і проведенням лекцій, практичних занять та складенням матеріалів для їхнього методичного забезпечення.

Ці питання частіше вирішуються на основі кафедральних методичних традицій, причому їхнє вирішення здебільшого лягає на молодих викладачів, які мають добру підготовку зі спеціальності, але не мають достатнього досвіду з педагогіки, психології та методики викладання. Окрім цього, і підходи до цих питань на різних кафедрах є неоднозначними.

Слід приділяти достатньо уваги щодо поліпшення навчально-методичної роботи зі студентами за рахунок міждисциплінарної інтеграції та обміну досвідом між колективами кафедр.

Підготовка і проведення лекцій, практичних, семінарських занять, складання до них методичних розробок вимагає від викладачів певної системи професійних психолого-педагогічних знань, навичок, вмінь, що відповідають сучасним вимогам педагогічної діяльності.

У цій системі необхідно виділити основну її частину, що визначає необхідний базовий рівень педагогічної і методичної підготовки сучасного викладача.

Ця частина включає в себе систему методичних умінь, що забезпечують педагогічно і психологічно грамотну організацію навчального процесу на різних його етапах. До них можна віднести вміння:

- визначати актуальність навчальної теми, її професійну значимість, створити позитивну мотивацію щодо її вивчення;
- визначити навчальну мету лекцій, практичних занять;
- визначити завдання, пов'язані з розвитком професійно-важливих якостей особистості;
- здійснити відбір змісту, навчального матеріалу для лекцій і практичних занять на основі головних критеріїв предмета;
- здійснювати широку міждисциплінарну інтеграцію;

- скласти навчальні інструктивні матеріали, орієнтовані карти, професійні алгоритми для відпрацювання знань і вмінь, навичок та організації самостійної роботи студентів;
- моделювати професійні ситуації, використовуючи різні методичні підходи для дослідження поставленої мети.

Сучасний підхід до проблеми викладання фундаментальних дисциплін передбачає створення базової системи педагогічної та методичних знань і вмінь, яка забезпечує:

- розвиток сучасного методичного мислення викладачів, що дозволяє вирішувати нові проблеми і питання вищої медичної освіти;
- оволодіння психолого-педагогічними закономірностями професійної підготовки спеціаліста медичного профілю;
- оволодіння сучасним арсеналом форм, методів і засобів навчання, що охоплює всі сторони і стан професійної підготовки медичного працівника.

Підвищення ефективності навчального процесу можна досягти за рахунок оптимальних умов для роботи студентів, розробки та впровадження комп'ютерних програм навчального і контрольного типів, а також стандартів комп'ютерного контролю знань.

Доцільно використати розробку власних навчальних планів з кожної спеціальності, орієнтованих на фундаменталізацію знань та посилення гуманізації медичної освіти.

Підготовка медика повинна бути зорієнтованою на пріоритетні проблеми охорони здоров'я в країні та на напрями вирішення цих проблем через певні реформаторські дії в медичній галузі.

УДК 378.147-1/-9:61

ДІЯЛЬНІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ У МЕДИЧНИХ ВНЗ

Костенко В.Г.

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Знання іноземних мов є важливою передумовою для особистих, культурних, професійних та економічних контактів. Зростаючі потреби у спілкуванні та співпраці між країнами і людьми з різними мовами та культурними традиціями, зміни освітніх концепцій, перехід від традиційних форм навчання до пошуку нових, ефективніших вимагають суттєвих змін у підході до викладання, перегляду цілей, змісту, методів та освітніх технологій навчання іноземним мовам у вищих навчальних закладах. У відповідності з Національною доктриною розвитку освіти в Україні система неперервної мовної освіти має забезпечити можливість практичного володіння хоча б однією іноземною мовою, що передбачає опанування *лінгвістичним компонентом* мови у нерозривному поєднанні з *соціолінгвістичним компонентом* та *прагматичною ефективністю*. Це повністю узгоджується з Загальноєвропейськими рекомендаціями, за якими «користувачі мови – це члени суспільства, які мають виконувати певні завдання у певних умовах, специфічному оточенні та в окремій сфері діяльності і, завдяки реалізації комунікативних мовленнєвих компетенцій, досягати бажаного результату» [34, 1]. Як свідчить вітчизняний та зарубіжний досвід, діяльнісно-орієнтований підхід у навчанні іноземній мові у ВНЗ є найбільш оптимальним для досягнення таких цілей як комунікативна компетенція, соціальна відповідність та прийнятність.

При діяльнісно-орієнтованому підході заняття з іноземної мови розглядається як діяльність спілкування. Це передбачає відмову від домінування на заняттях формальних мовних вправ на користь діяльнісно-та інтелектуально-орієнтованих завдань, які дають змогу вивчати іноземну мову як скарбницю культури та соціокультурної інформації, як основний засіб міжкультурного спілкування. При цьому навчання повинне будуватися переважно на завданнях, які б моделювали реальний цілісний контекст спілкування, його інтерактивний характер, сприяли б пізнавально-когнітивному розвитку (процеси пошуку та відбору інформації, її аналізу, опису, порівняння, зіставлення, пояснення, узагальнення тощо), формували б психолінгвістичні механізми мисленнєво-мовленнєвої діяльності, продукування та сприймання іншомовного повідомлення. Реалізація цих завдань передбачає професійну підготовку та перепідготовку викладачів іноземних мов у плані оволодіння ними необхідним професійно-комунікативним рольовим репертуаром, наявність відповідних навчальних засобів. До того ж стислий курс іноземної мови у медичному ВНЗ (140 – 170 навчальних годин) вносить свої корективи у програму, висувачи як найактуальнішу проблему інтенсифікацію викладання. При цьому викладачам доводиться враховувати різний рівень мовної підготовки студентів, долати їхнє ставлення до предмета як до другорядного та необов'язкового, сприяти підвищенню мотивації у оволодінні іноземною мовою.